

Cardiologie

Trans Oesofagaal Echocardiogram (TEE) onder sedatie

Contactgegevens Alrijne Ziekenhuis

Alrijne Ziekenhuis Leiden
Houtlaan 55
2334 CK Leiden
071 517 8178

Alrijne Ziekenhuis Leiderdorp
Simon Smitweg 1
2353 GA Leiderdorp
071 582 8282

Alrijne Ziekenhuis Alphen aan den Rijn
Meteoorlaan 4
2402 WC Alphen aan den Rijn
0172 467 467

Uw cardioloog heeft u voorgesteld een slokdarmechografie (TEE, Transoesofagaal echocardiogram) te laten verrichten. De cardioloog heeft u uitleg gegeven over het TEE onderzoek. In deze folder kunt u nalezen wat de arts u heeft verteld.

Algemene informatie

Met behulp van slokdarmechografie kan de arts zien hoe uw hart werkt. Bij de slokdarmechografie wordt niet de slokdarm bekeken, maar wordt via de slokdarm, door middel van geluidsgolven informatie verkregen over het hart. Dit ligt links vóór de slokdarm in de borstholte. Het onderzoek wordt uitgevoerd door een cardioloog, die wordt geassisteerd door een hartfunctielaborant.

Het onderzoek duurt ongeveer een half uur en vindt plaats op de afdeling Hartbewaking (CCU, cardiac care unit). Dit onderzoek wordt alleen in Alrijne Ziekenhuis Leiderdorp uitgevoerd.

Belangrijk: meldt u zich op tijd op de Hartbewaking (CCU), routenummer 370.

Vorbereiding

Nuchter zijn

Voor het onderzoek moet u nuchter zijn. U kunt uw medicatie innemen zoals u gewend bent.

Nuchterbeleid:

U moet minimaal 6 uur voor het onderzoek nuchter blijven. Dat wil zeggen dat u niets meer mag eten en drinken. Wel mag u met een slokje water uw medicatie innemen.

Als u na 13.00 uur wordt behandeld, mag u op de ochtend voor de opname tot 7.00 uur een licht ontbijt nemen en een kopje thee of koffie. Met een licht ontbijt bedoelen wij: bijvoorbeeld 1 of 2 crackers of beschuitjes met zoet beleg; géén kaas of vleeswaren.

Belangrijk: maaltijden die vet voedsel of vlees bevatten, vertragen de maagontleding en zijn dus **géén** lichte maaltijd.

Informatie voor diabetespatiënten

Als u suikerziekte heeft, kunt u voor advies over uw medicatie contact opnemen met de diabetesverpleegkundige: telefoonnummer 071 582 8540.

Allergie

Als u een allergie heeft (met name Latex-allergie), meldt u dit dan bij de cardioloog.

Vervoer regelen

Omdat u na het onderzoek onder sedatie beslist niet zelf aan het verkeer mag deelnemen, moet u van tevoren regelen dat u opgehaald wordt na het onderzoek.

Zwangerschap

Bij dit onderzoek wordt soms contrastvloeistof gebruikt. Het is niet bekend of de contrastvloeistof schadelijk is voor het ongeboren kind. Bent u zwanger of vermoedt u dat u zwanger bent? Of geeft u borstvoeding? Geef dit aan ons door.

De dag van het onderzoek

Nadat u zich op de afgesproken dag en tijd bij de balie van de afdeling Hartbewaking heeft gemeld, kunt u plaatsnemen in de wachtruimte. Als u aan de beurt bent, komt de hartfunctielaborant u ophalen.

Let op: dit onderzoek vindt alleen plaats in Alrijne Ziekenhuis Leiderdorp.

Vorbereidingen voor het onderzoek

Sedatie

De Sedatie Praktijk Specialist treft voorbereidingen voor de sedatie en geeft u het sedatiemiddel. Alle informatie hierover vindt u op pagina 6 van deze folder.

Verdouing van de keel

De keel wordt verdoofd met een spray. Door deze spray krijgt u een dik gevoel in de keel dat ongeveer een uur aanhoudt. Tijdelijk heeft u minder controle over het slikken. Dit kan geen kwaad.

Gebit

Als u een gebitsprothese draagt, moet u deze uitdoen. Als u geen gebitsprothese draagt, komt er een bijtring om de echoscoop heen.

ECG

Als u plaats heeft genomen op de onderzoekstafel, wordt u aangesloten op het ECG apparaat. Hiermee bewaken wij uw hartritme.

Het onderzoek

Wij vragen u op de linkerzijde te gaan liggen. In die houding kan de echoscoop het gemakkelijkst worden ingebracht.

De echoscoop is een slang met een doorsnede van ongeveer 1 cm. De cardioloog vraagt u de echoscoop als het ware in te slikken. Wanneer de top van het slang de slokdarm bereikt, krijgt u het gevoel te moeten kokhalzen. Dit gevoel is tijdelijk; als de echoscoop helemaal is ingebracht, heeft u hier minder last van.

De echoscoop wordt in de slokdarm ingebracht, niet in de luchtpijp. U kunt dus normaal blijven ademen.

Op het moment dat de echoscoop in uw slokdarm is ingebracht, maakt de cardioloog opnames van het hart. Daarbij brengt de cardioloog de echoscoop in verschillende posities. De 'geluidskop' van de echoscoop zendt door de wand van de slokdarm geluidsgolven uit en vangt deze weer op. De weefsels van het hart kaatsen een gedeelte van het geluid terug. De geluiden worden opgevangen en omgezet in een zichtbaar beeld. Op deze manier worden hartkamers, boezems en hartkleppen in beeld gebracht.

Tijdens de echoscopie via de slokdarm kunt u last krijgen van speekselvorming. U kunt het speeksel gewoon laten weglopen; hiervoor wordt de kleding etc. afgedekt.

Betere beeldkwaliteit door contrastuloeistof

In sommige gevallen is contrastmiddel nodig om bepaalde gedeeltes van het hart beter in beeld te krijgen. In dat geval brengen wij een infuus aan in uw (onder)arm. Wanneer dit nodig is, wordt dit met u besproken. Via het infuus spuiten we de vloeistof in.

Na het onderzoek

Als het onderzoek is afgelopen, verwijdt de cardioloog de echoscoop.

Weer naar huis

Als het onderzoek klaar is, wordt de toediening van de medicijnen gestopt. U blijft op de CCU om uit te slapen.

- Op de CCU zijn verpleegkundigen aanwezig die uw bloeddruk, hartslag en ademhaling controleren. Zij zullen u verder verzorgen.
- U mag na de sedatie **ABSOLUUT** niet zelf naar huis rijden of zelfstandig met het openbaar vervoer of taxi reizen, aangezien de sedatie uw rijvaardigheid en reactievermogen kan beïnvloeden. Zorgt u ervoor dat iemand u komt ophalen met de auto.

Nazorg

Omdat uw keel na afloop nog verdoofd is, mag u het eerste uur na het onderzoek niet eten en drinken. Na een uur mag u een glaasje water proberen. Gaat dit goed en verslikt u zich niet, dan kunt u weer alles eten en drinken.

De uitslag

De uitslag van het onderzoek bespreekt uw cardioloog met u bij de poliklinische controle.

Tot slot

Denkt u eraan om bij elk bezoek aan het ziekenhuis een geldig legitimatiebewijs (paspoort, identiteitsbewijs, rijbewijs) en uw zorgverzekeringspas mee te nemen. Als uw gegevens (verzekering, huisarts, etc.) zijn gewijzigd, meldt u dit dan bij de Patiëntenregistratie in de hal op de begane grond van het ziekenhuis.

Wij stellen het op prijs als u zich op tijd meldt voor de afspraak. Bij verhindering graag tijdig (tot uiterlijk 24 uur voor de afspraak) afzeggen.

Vragen

Heeft u na het lezen van deze folder en de informatie die u mondeling gekregen heeft nog vragen, stel ze dan gerust. De arts of een andere medewerker wil ze graag beantwoorden.

Bereikbaarheid afdeling Cardiologie

Polikliniek Cardiologie

Leiden: routenummer 42

Leiderdorp: routenummer 105

Alphen aan den Rijn: routenummer 56

Telefonische bereikbaarheid (Alphen ad Rijn/Leiden/Leiderdorp): 071 582 8043

Bereikbaar van maandag t/m vrijdag van 08.30 tot 16.30 uur.

- Verpleegafdeling cardiologie A3, locatie Leiderdorp (330): 071 582 8076
- Afdeling hartbewaking CCU, locatie Leiderdorp (370): 071 582 8075
- Afdeling eerste hart hulp EHH, locatie Leiderdorp (370): 071 582 8075

Heeft u vragen over de inhoud van uw onderzoek dan vindt u hiervoor een telefoonnummer met bereikbaarheid in uw uitnodigingsbrief.

Informatie over sedatie door de Sedatie Praktijk Specialist

Binnenkort ondergaat u een (poli)klinisch onderzoek of behandeling in het Alrijne Ziekenhuis. Uw behandelend arts heeft voorgesteld om dit onderzoek/deze behandeling te laten plaatsvinden, terwijl uw bewustzijn door middel van toediening van medicatie is verlaagd. Met behulp van deze sedatie kunt u zich beter ontspannen, waardoor de arts het onderzoek of de behandeling beter kan uitvoeren. Voor de sedatie wordt gebruik gemaakt van sterke en kortwerkende middelen, die zeer effectief werken.

Ons team

De sedatie wordt uitgevoerd door één van de Sedatie Praktijk Specialisten (SPS). Deze bewaakt uw veiligheid en comfort tijdens het onderzoek of de behandeling.

Wat is sedatie?

Sedatie betekent letterlijk het verlagen van het bewustzijn. Dit zorgt ervoor dat u een onplezierig of pijnlijk onderzoek beter kunt verdragen. U ervaart op deze manier minder ongemak, pijn, stress en angst. Er worden bij sedatie twee soorten medicijnen toegediend via een klein infuusnaaldje in een ader van uw hand of arm. Meestal wordt gebruik gemaakt van geneesmiddelen om het bewustzijn te verlagen (het sedativum), en geneesmiddelen om pijn te verminderen (het analgeticum).

De effecten van sedatie

Het toedienen van sedatie en/of pijnstilling heeft de volgende effecten op uw lichaam:

- Het bewustzijn wordt verminderd door het sedativum: u wordt slaperig. U maakt het onderzoek of de behandeling daardoor niet helemaal bewust mee. Soms bent u na afloop zelfs al vergeten wat er is gebeurd.
- De pijn prikkel wordt zo nodig onderdrukt door de pijnstiller (het analgeticum): u voelt minder of geen pijn.
- Uw reflexen, zoals ademen en slikken blijven intact. U bent in principe wakker; dit kunt u vergelijken met slapen. U bent dus niet onder narcose.
- U kunt misselijk worden. Dit is een bijwerking van verschillende medicijnen, zoals sommige pijnstillers.

Aanmelding

Uw behandelend arts bespreekt met u de mogelijkheid om het onderzoek onder sedatie uit te voeren. Gaat u hiermee akkoord dan meldt hij/zij u hiervoor aan bij het sedatieteam.

Medicatiegebruik

Omdat medicijnen elkaar kunnen beïnvloeden is het voor ons belangrijk om te weten welke medicijnen u normaal gesproken gebruikt. Op de dag van uw screeningsafspraak op de polikliniek Anesthesie, is er tevens een afspraak met de apotheek om uw medicatie in de computer in te voeren.

Screening

De sedatiespecialist neemt uw medisch dossier door en geeft uitleg over de procedure. Ook neemt hij/zij een vragenlijst met u door. Uw bloeddruk en hartslag worden gemeten. Bent u 60 jaar of ouder, dan wordt ook een ECG gemaakt.

Zijn er veranderingen in uw gezondheid tussen het moment van het gesprek met de sedatiespecialist en de dag van het onderzoek? Geef dit dan door aan de polikliniek van uw behandelend arts.

Vorbereiding op de dag van het onderzoek

Nuchter blijven

De cardioloog adviseert u in verband met dit onderzoek 6 uur van tevoren nuchter te zijn.

Voor de voorbereiding op het onderzoek verwijzen wij u naar het eerste deel van deze folder onder het kopje voorbereiding, nuchterbeleid.

Aanvullend op die informatie is het voor de sedatie van belang dat:

- u geen plasmedicatie inneemt op de dag van het onderzoek;
- u nuchter bent, volgens afspraak met uw behandelend cardioloog, dus 6 uur van tevoren.

Verder is het belangrijk dat:

- u zo nodig een uur voor de start van het onderzoek uw premedicatie (waarvan u een recept van uw behandelend arts heeft gekregen) inneemt;
- u geen make-up op heeft en geen nagellak op uw nagels heeft. Voor uw veiligheid is het noodzakelijk dat de sedatiespecialist de natuurlijke kleur van uw huid en nagels kan zien.

Vervoer naar huis:

Omdat u na het onderzoek onder sedatie beslist **niet** zelf aan het verkeer mag deelnemen, moet u van tevoren regelen dat u na het onderzoek wordt opgehaald.

Het onderzoek

- U meldt zich op de afgesproken tijd en plaats in het ziekenhuis.
- U wordt naar de ruimte gebracht waar het onderzoek plaatsvindt.
- Daar wordt u door de sedatiespecialist aangesloten aan de bewakingsmonitor.
- U krijgt een slangetje voor de neus waardoor u extra zuurstof krijgt toegediend. Met ditzelfde slangetje wordt ook uw ademhaling gecontroleerd.
- U krijgt een infuusnaaldje in de hand of arm. Hierdoor worden de medicijnen toegediend die ervoor zorgen dat u weinig tot niets van het onderzoek meemaakt of zult herinneren.

Daarna kan het onderzoek starten.

De sedatiespecialist bewaakt uw bloeddruk, hartslag en ademhaling gedurende het onderzoek en blijft dus continu bij u.

Na het onderzoek

Als het onderzoek klaar is, wordt de toediening van de medicijnen gestopt. U blijft op de CCU om uit te slapen. Op de CCU zijn verpleegkundigen aanwezig die uw bloeddruk, hartslag en ademhaling controleren. Zij zullen u verder verzorgen.

Als u goed wakker bent, en de keelverdooving is uitgewerkt (1 uur na het onderzoek), mag u weer drinken en eten, tenzij anders is afgesproken met uw behandelend arts.

Als u uw (ochtend)medicatie meegenomen heeft, omdat u nuchter moest zijn, dan kunt u die nu innemen, tenzij uw behandelend arts anders met u heeft afgesproken.

Nawerking

De combinatie van geneesmiddelen die u zelf gebruikt en de medicatie voor sedatie kan als bijwerking soms misselijkheid geven. Meldt u dit aan de verpleegkundige van de CCU. Wij kunnen hier dan zo snel mogelijk iets tegen doen. In de praktijk komen misselijkheid en braken zelden voor.

Het sedatieteam gebruikt kortwerkende middelen. Tegen de tijd dat zij het verantwoord vinden dat u naar huis gaat, zijn deze middelen nagenoeg uitgewerkt.

Weer naar huis

De sedatiespecialist bepaalt in overleg met uw behandelend arts wanneer u weer naar huis mag.

Leefregels en adviezen voor thuis

- Neem op de dag van de sedatie geen ingrijpende en/of belangrijke beslissingen.
- U mag na de sedatie ABSOLUUT niet zelf naar huis rijden of zelfstandig met het openbaar vervoer of taxi reizen, aangezien de sedatie uw rijvaardigheid en reactievermogen kan beïnvloeden. Zorgt u ervoor dat iemand u komt ophalen met de auto.
- Neem na het onderzoek uw eigen geneesmiddelen in volgens voorschrift van uw behandelend arts.

Vragen

Deze folder is bedoeld als ondersteuning van de mondelinge informatie die u heeft ontvangen. Heeft u nog vragen over de sedatie, stel ze dan gerust aan de sedatiespecialist, te bereiken via 071 582 8282, toestel 27373.

Vragen en/of opmerkingen over het onderzoek zelf, kunt u het beste stellen aan de verpleegkundige/behandelend arts van de polikliniek/afdeling waar het onderzoek plaatsvindt.